

ЗАТВЕРДЖЕНО
Декан II медичного факультету, доцент
Полковников Ю.Ф.

« 01 » 06 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Паліативна та хоспісна медицина

назва навчальної дисципліни

Підготовки	магістр педіатрії
Галузі знань	22 охорона здоров'я
Спеціальності	228 Педіатрія
Кваліфікації професійної	лікар педіатр

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні Ради Студентського
Самоврядування факультету

Протокол №_01/06____
від
« 01 » 06 2021р.

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні спільної Вченої
ради медичних факультетів

Протокол №_9____
від
« 01 » 06 2021р.

Запоріжжя – 2021

1. Загальна інформація про викладачів:

Разнатовська Олена Миколаївна – д.мед.н., професор, завідувач кафедри фтизіатрії і пульмонології, raznatovskaya@zsmu.zp.ua.

Шальмін Олександр Самуїлович – д.мед.н., професор, професор кафедри фтизіатрії і пульмонології.

Ясінський Роман Миколайович – к.мед.н., доцент, доцент кафедри фтизіатрії і пульмонології, phthysiologist@gmail.com.

Растворов Олександр Анатолійович к.мед.н., доцент, доцент кафедри фтизіатрії і пульмонології, alexanrastvorov@gmail.com.

Мирончук Юлія Валеріївна – асистент кафедри фтизіатрії і пульмонології, yashmayulya92@gmail.com.

Сагайдак Тетяна косянтинівна – асистент кафедри фтизіатрії і пульмонології, t.sahaydak.zp@gmail.com.

2. Назва навчальної дисципліни і кількість кредитів:

«Паліативна та хоспісна медицина», 3 кредити ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 11-го та 12-го семестрів на 6 курсі навчання, кафедра фтизіатрії і пульмонології Запорізького державного медичного університету.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: анатомія, фізіологія, гістологія, патологічна фізіологія, медична біологія, філософія, патологічна анатомія, фармакологія, гігієна та екологія, пропедевтика внутрішньої медицини, пропедевтика дитячих хвороб.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни

Теоретичні основи і практичні підходи до формування у студентів комплексу знань, вмінь та навичок з паліативної та хоспісної допомоги (ПХД).

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Підготовка «Лікаря-педіатра» другого (магістерського) рівня вищої освіти України галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 228 «Педіатрія» згідно з професійними вимогами до випускників медичних закладів вищої освіти.

5.3 Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними основами, сучасними принципами ПХД, навчитися узагальнювати отримані знання з ПХД та інтерпретувати їх застосування у майбутній професійній діяльності; оволодіння вміннями та навичками з ПХД, необхідними у професійній діяльності лікаря.

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни складається 1 модуля та 4 змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Організація надання ПХМ в Україні та за кордоном. Особливості ведення пацієнтів в термінальній стадії захворювання.

Змістовий модуль 2. Організація паліативної допомоги дітям з невиліковними захворюваннями.

Змістовий модуль 3. Особливості ведення пацієнтів в інфекційній, неврологічній та психіатричній практиці.

Змістовий модуль 4. Паліативна допомога онкологічним хворим. Невідкладні стани в паліативній та хоспісній медицині.

6. План вивчення навчальної дисципліни

Види навчальних занять: лекція, практичне, консультація.

Форми навчання: денна.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, репродуктивний, дослідницький, метод проблемного викладання.

Методи контролю: тестування та бліц-опитування; розв'язування ситуаційних задач; оцінка і трактування клініко-лабораторних та інструментальних обстежень; питання до поточного контролю і підсумкового модульного контролю; контроль практичних навичок.

Форми підсумкового контролю: підсумковий модульний контроль.

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання, презентації, питання для поточного контролю, тести, задачі, практичні навички, питання для підсумкового модульного контролю.

Мова навчання: українська.

7. Самостійна робота студента

- 1) Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять – онлайн курс (58 годин).
- 2) Підготовка до підсумкового модульного контролю (4 годин).

8. Список літератури

8.1. Обов'язкова література:

- 1) Паліативна та хоспісна допомога хворим на туберкульоз : навчальний посібник для студентів вищих для студентів вищих навчальних медичних закладів IV рівня акредитації, лікарів-інтернів за спеціальностями «фтизіатрія», «загальна практика – сімейна медицина», «внутрішні хвороби», «інфекційні хвороби» / Ю.І. Фещенко, В.М. Князевич, О.М. Разнатовська, Н.А. Гріцова. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». – Київ, 2017. – 126 с.
- 2) Принципи надання паліативної допомоги дітям : навчальний посібник / М.О. Гончар, О.О. Ріга, А.Ю. Пенюков. Харків, 2016. С. 117 с.
- 3) Наказ МОЗ України від 04.06.2020 р. № 1308 «Про удосконалення організації надання

паліативної допомоги в Україні». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0609-20#Text>.

8.2. Додаткова література:

- 1) Верховна рада України. «Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод». Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
- 2) Наказ МОЗ України від 23.05.2014 № 317/353 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів при наданні соціальної послуги паліативного догляду вдома невиліковно хворим». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0625-14#n14>.
- 3) Закон України «Про волонтерську діяльність». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text>.
- 4) Верховна рада України. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації паліативної медичної допомоги при хронічному больовому синдромі. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0311282-12#n15>.
- 5) Верховна рада України. Про затвердження Клінічного протоколу надання паліативної допомоги, симптоматичної та патогенетичної терапії хворим на ВІЛ-інфекцію/СНІД. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0368282-07#Text>. Втрата чинності, відбудеться 01.09.2021.
- 6) Право на ефективне знеболювальне для паліативних хворих. Режим доступу: <https://wiki.legalaid.gov.ua/>.
- 7) Бойко С.Г. Щодо розвитку паліативної та хоспісної допомоги. Аналітична записка. Серія «Соціальна політика». 2019. № 2. 7 с.
- 8) Створення системи паліативної та хоспісної допомоги в умовах реформування охорони здоров'я в Україні: медичні та соціальні аспекти / Ю.В. Вороненко, Ю.І. Губський, А.В. Царенко. Наука і практика. Міжвідомчий медичний журнал. 2014. №1 (2). с. 63–75.
- 9) Паліативна допомога як інтегральна складова розвитку та реформування системи охорони здоров'я в Україні / За ред. Ю.В. Вороненка, Ю.І. Губського. Актуальні питання надання паліативної та хоспісної допомоги в Україні. Медико-юридичні та фармацевтичні аспекти. К.: «Талком», 2013. с. 49–62.
- 10) Wodarg W. Palliative care: a model for innovative health and social policies. Report. Doc. 11758 // Council of Europe. Parliament Assembly. Social, Health and Family Affairs Committee. 4 November 2008. URL: <http://assembly.coe.int/Main.asp?link=/Documents/WorkingDocs/Doc08/EDOC11758.htm>.
- 11) White Paper on standards and norms for hospice and palliative care in Europe: part 1. Recommendations from the European Association for Palliative Care. URL: <https://eapcresearchcongress2020.eu/wp-content/uploads/2020/11/White-Paper-on-standards-and-norms-for-hospice-and-palliative-care-in-Europe.pdf>.
- 12) Improving national hospice/palliative care service symptom outcomes systematically through

point-of-care data collection, structured feedback and benchmarking / D.C. Currow, S. Allingham, P. Yates et al. Support Care Cancer. 2015 № 23(2). P. 307–315.

13) Global Atlas of Palliative Care, 2nd Ed 2020. URL: <http://www.thewhpca.org/resources/global-atlas-on-end-of-life-care>.

14) Comparison of Integrated Outpatient Palliative Care With Standard Care in Patients With Parkinson Disease and Related Disorders: A Randomized Clinical Trial / B.M. Kluger, J. Miyasaki, M. Katz et al. JAMA Neurol. 2020. № 1;77(5). P. 551–560. doi: 10.1001/jamaneurol.2019.4992.

15) Hospital-based acute care in the last 30 days of life among patients with chronic disease that received early, late or no specialist palliative care: a retrospective cohort study of eight chronic disease groups / M. Earp, P. Cai, A. Fong et al. BMJ Open. 2021. № 24, 11(3). P. e044196. doi: 10.1136/bmjopen-2020-044196.

9. Контроль і оцінка результатів навчання

Види: поточний, підсумковий модульний контроль, контроль володіння практичними навичками.

Методи: тестування та бліц-опитування; розв'язування ситуаційних задач; оцінка і трактування клініко-лабораторних та інструментальних обстежень; питання до поточного контролю і підсумкового модульного контролю; контроль практичних навичок.

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки диференційованого заліку (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні модулю) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60%), за результатами диференційованого заліку – 80 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами. При оцінюванні навчальної діяльності студентів необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

ОЦІНКУ “ВІДМІННО” отримує студент, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому студент не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, володіє елементами лікарської техніки, різносторонніми навичками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ “ДОБРЕ” отримує студент, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ “ЗАДОВІЛЬНО” отримує студент, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навиків або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ “НЕЗАДОВІЛЬНО” отримує студент, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навики.

Бали за поточну успішність прив’язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною п’ятибальною системою незалежно від кількості занять в модулі. Конвертація проводиться перед диференційованим заліком.

Конвертація кількості балів з дисципліни у оцінки за шкалою ECTS

Кількість балів	Оцінка за чотирибальною шкалою
170-200	Відмінно
140-169,99	Добре
110-139,99	Задовільно
Менше 110	Незадовільно

10. Політика навчальної дисципліни

Обов’язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
- поточний контроль передбачає 100 % опитування студентів групи на практичному занятті з обов’язковим оцінюванням всіх складових елементів заняття – тестового контролю, усного опитування, вирішення ситуаційних задач, опису препаратів, рентгенограм, тощо. За кожний етап заняття студент отримує оцінку «5-4-3-2», із яких викладач визначає середню арифметичну оцінку, яку переводять у бали згідно розподілу, який проведено кафедрою на початку вивчення дисципліни. Якщо під час визначення балів за заняття

середня арифметична оцінка становить «2», то це відповідає 0 кількості балів. Студент має право покращити свої знання з теми, якщо він отримав загальну оцінку «2» впродовж наступного навчального заняття, під час поточного контролю (без отримання балів).

- студент має право пропустити до 25% занять та лекцій (за годинами). Пропуски занять відпрацьовують шляхом написання реферату без оцінювання. Пропущені лекції не відпрацьовують, знання перевіряють на контрольних заходах. Якщо студент пропустив більше 25% навчальних занять разом із лекціями (за годинами), то це потребує повторного вивчення дисципліни.